

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ก่อนที่จะเสนอหัวข้อสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ใคร่ขอกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย และวิธีดำเนินการวิจัยโดยสรุป เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการเสนอผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในเขตการศึกษา 5
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในเขตการศึกษา 5

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ศึกษาข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในเขตการศึกษา 5 จำนวน 472 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ และแบบปลายเปิด แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ
 - 2.1 ตอนที่ 1 เป็นข้อความถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - 2.2 ตอนที่ 2 เป็นข้อความถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครูวิชาการกลุ่ม
 - 2.3 ตอนที่ 3 เป็นข้อความถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของครูวิชาการกลุ่ม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้บริการทางไปรษณีย์ ด้วยการส่งแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 472 ฉบับ ได้รับกลับคืนและเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 383 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 81.1

4. การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรม SPSS หาค่าความถี่และค่าร้อยละ ส่วนที่เป็นคำถามปลายเปิด ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เนื้อหาแล้วเรียงลำดับความถี่

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1

ผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามสรุปได้ดังนี้

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี อายุระหว่าง 31-35 ปี อายุราชการระหว่าง 11-15 ปี ปฏิบัติการสอนประจำชั้นสัปดาห์ละ 61-90 คาบ (20-30 ชั่วโมง) ปฏิบัติงานครุวิชาการกลุ่มเป็นเวลา 3 ปี และเคยเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานครุวิชาการกลุ่ม

ตอนที่ 2 และตอนที่ 3

ผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของครุวิชาการกลุ่ม สรุปได้ดังนี้

1. การปฏิบัติการสอนในกลุ่มประสบการณ์ที่รับผิดชอบ เพื่อให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครูในกลุ่มโรงเรียน พบว่าครุวิชาการกลุ่มส่วนใหญ่ปฏิบัติ โดยส่วนมากปฏิบัติเกี่ยวกับการเตรียมการสอนโดยศึกษาหลักสูตร คู่มือการสอน แผนการสอน แล้วบันทึกการสอนอย่างสม่ำเสมอและส่วนน้อยที่ปฏิบัติคือ การใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนเป็นประจำ

2. การพัฒนาการสอนในกลุ่มประสบการณ์ที่รับผิดชอบ เพื่อให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครูภายในกลุ่มโรงเรียน พบว่า ครุวิชาการกลุ่มส่วนใหญ่ปฏิบัติ โดยส่วนมากปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าร่วมประชุม อบรม และสัมมนา เกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอน และส่วนน้อยที่

ปฏิบัติคือ การศึกษาต่อ เพื่อเพิ่มพูนความรู้

สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติการสอนและพัฒนาการสอนในกลุ่ม
ประสบการณ์ที่รับผิดชอบ เพื่อให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครูภายในกลุ่มโรงเรียนพบว่าครูวิชาการกลุ่ม
ส่วนใหญ่ พบปัญหาและอุปสรรค โดยส่วนมากระบุว่า ครูวิชาการกลุ่มต้องสอนประจำชั้นทำให้
ไม่มีโอกาสพัฒนาการสอนในกลุ่มประสบการณ์ที่รับผิดชอบได้เท่าที่ควร และส่วนน้อยที่พบปัญหา
และอุปสรรคคือ ขาดความมั่นใจในตนเอง

3. การร่วมวางแผนการเรียนการสอนของกลุ่มโรงเรียนพบว่าครูวิชาการกลุ่ม
ส่วนใหญ่ปฏิบัติ โดยส่วนมากมีส่วนร่วมในการประชุมกับคณะกรรมการกลุ่มและหัวหน้าสำนักงาน
และส่วนน้อยที่ปฏิบัติคือการจัดทำแฟ้มข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน

สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการร่วมวางแผนการเรียนการสอนของกลุ่ม
โรงเรียนพบว่าครูวิชาการกลุ่มส่วนใหญ่พบปัญหาและอุปสรรค โดยส่วนมากมีภารกิจที่ต้องรับ
ผิดชอบในโรงเรียน และส่วนน้อยที่พบปัญหาและอุปสรรค คือ คณะทำงานสำรวจสภาพปัจจุบัน
ปัญหาและความต้องการได้ไม่ตรงกับสถานที่แท้จริงของโรงเรียนภายในกลุ่ม

4. การให้คำปรึกษาแก่คณะกรรมการกลุ่มในการพิจารณาแนวทางพัฒนาทาง
วิชาการ พบว่าครูวิชาการกลุ่มส่วนใหญ่ปฏิบัติ โดยส่วนมากปฏิบัติเกี่ยวกับการให้ข้อมูลเกี่ยวกับ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีปัญหาภายในกลุ่มโรงเรียน เพื่อนำไปจัดทำโครงการ
แก้ปัญหา และส่วนน้อยที่ปฏิบัติคือการเสนอแนะความรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา
ให้คณะกรรมการกลุ่มได้ทราบเพื่อนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการศึกษา

สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการให้คำปรึกษาแก่คณะกรรมการกลุ่มในการ
พิจารณาแนวทางพัฒนาทางวิชาการ พบว่าครูวิชาการกลุ่มพบปัญหาและอุปสรรค โดยส่วนมากระบุ
ว่า ครูวิชาการกลุ่มมีโอกาสเข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการกลุ่มน้อยกว่าที่ควร และส่วนน้อยที่
พบปัญหาและอุปสรรค คือ ขาดความมั่นใจในตนเองในการให้คำปรึกษาแก่คณะกรรมการกลุ่ม

5. การปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้นำในการให้บริการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน
และห้องสมุดกลุ่มโรงเรียน พบว่าครูวิชาการกลุ่มส่วนใหญ่ปฏิบัติ โดยส่วนมากปฏิบัติเกี่ยวกับการ
ให้บริการของศูนย์วิชาการและห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนให้เป็นประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมการเรียน
การสอน เพื่อให้เป็นตัวอย่างแก่ครูภายในกลุ่มโรงเรียน และส่วนน้อยที่ปฏิบัติคือการให้คำปรึกษา
แนะนำ การใช้ศูนย์วิชาการและห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนแก่ครูภายในกลุ่มโรงเรียน

สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้นำในการให้บริการของ ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนและห้องสมุดกลุ่มโรงเรียน พบว่าครูวิชาการกลุ่มส่วนใหญ่พบปัญหา และอุปสรรค โดยส่วนมากระบุว่า ครูไม่สนใจที่จะให้บริการของศูนย์วิชาการและห้องสมุดกลุ่ม โรงเรียน เพราะเกรงว่าวัสดุอุปกรณ์จะชำรุดเสียหาย และไม่สะดวกในการขอใช้บริการ และส่วนน้อยที่พบปัญหาและอุปสรรค คือ หนังสือและวัสดุอุปกรณ์การจัดกระจายอยู่ตามห้องเรียน ในโรงเรียนที่เป็นที่ตั้งของศูนย์วิชาการและห้องสมุดกลุ่มโรงเรียน

6. การปฏิบัติหน้าที่เป็นวิทยากรด้านวิชาการของกลุ่มโรงเรียน พบว่าครู วิชาการกลุ่มส่วนใหญ่ปฏิบัติ โดยส่วนมากปฏิบัติเกี่ยวกับการติดตามความเคลื่อนไหวทาง วิชาการ เช่น แนวคิด นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา และส่วนน้อยที่ปฏิบัติ คือ การบรรยายหรือสาธิตให้ความรู้แก่ครูภายในกลุ่มโรงเรียนตามหัวข้อที่ได้รับเชิญ

สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการเป็นวิทยากรด้านวิชาการของกลุ่มโรงเรียน พบว่า ครูวิชาการกลุ่มพบปัญหาและอุปสรรคโดยส่วนมากระบุว่า เสียเวลาสอน ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนของชั้นที่รับผิดชอบต่ำลง และส่วนน้อยที่พบปัญหาและอุปสรรค คือผู้บริหารโรงเรียนไม่ สนับสนุน

7. การปฏิบัติหน้าที่เป็นคณะกรรมการในการประเมินผลทางวิชาการของกลุ่ม โรงเรียน พบว่า ครูวิชาการกลุ่มส่วนใหญ่ปฏิบัติโดยส่วนมากปฏิบัติงานประเมินผลด้านวิชาการตาม ภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการกลุ่ม และส่วนน้อยที่ปฏิบัติ คือ การขอความร่วมมือจาก สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ และประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างคลัง ข้อสอบ จัดทำข้อสอบ และเครื่องมือประเมินผล

สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่เป็นคณะกรรมการในการ ประเมินผลทางวิชาการของกลุ่มโรงเรียน พบว่า ครูวิชาการกลุ่มพบปัญหาและอุปสรรคโดยส่วนมา กระบุว่าขาดเครื่องมือที่มีคุณภาพในการประเมินผลทางวิชาการ และส่วนน้อยที่พบปัญหาและอุปสรรค คือ ขาดการสนับสนุนให้ร่วมปฏิบัติงานจากผู้บริหารโรงเรียน

8. การปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการกลุ่มมอบหมาย พบว่า ครูวิชาการ กลุ่มส่วนใหญ่ปฏิบัติ โดยส่วนมากปฏิบัติเกี่ยวกับการร่วมจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และส่วนน้อยที่ปฏิบัติ คือ การร่วมจัดกิจกรรมแนะแนวการศึกษาและอาชีพ

สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการ

กลุ่มมอบหมาย พบว่าครูวิชาการกลุ่มส่วนใหญ่พบปัญหาและอุปสรรค โดยส่วนมากระบุว่าไม่มีเวลา ไม่เพียงพอในการที่จะปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย และส่วนน้อยที่พบปัญหาและอุปสรรค คืองานที่ได้รับมอบหมายไม่ใช่งานวิชาการ

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่องการปฏิบัติงานของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 5 พบว่า ครูวิชาการกลุ่มได้ปฏิบัติงานตามที่ระบุไว้ในระเบียบคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2529 ครบทุกด้าน และพบปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานดังกล่าวทุกด้าน เช่นกันส่วนรายละเอียดในการปฏิบัติ และปัญหาอุปสรรค จะได้นำมาอภิปรายดังต่อไปนี้

1. การปฏิบัติการสอนในกลุ่มประสบการณ์ที่รับผิดชอบ เพื่อให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครูภายในกลุ่มโรงเรียน ครูวิชาการกลุ่มส่วนใหญ่ปฏิบัติเกี่ยวกับการเตรียมการสอน โดยศึกษาหลักสูตร คู่มือการสอน แผนการสอน แล้วบันทึกการสอนอย่างสม่ำเสมอ และศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งนับว่าเป็นสิ่งที่ดี เพราะการเตรียมการสอนเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ การวางแผนการเรียนการสอนเป็นการคิดล่วงหน้าอย่างรอบคอบว่าจะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างไร เมื่อถึงเวลาจริง ๆ ก็ดำเนินการไปตามแผนงานที่ได้กำหนดไว้ (สังคอุทรานันท์, 2532) ซึ่งสอดคล้องกับ เสริมศรี ไชยศรี (2528) ที่กล่าวว่า อย่างไรก็ตาม การสอนที่เป็นระบบหรือที่น่าจะมีประสิทธิผล ง่ายต่อการประเมินเพื่อปรับปรุง น่าจะเป็นการสอนที่มีแผน คือนำเอาแผนมาปฏิบัติ แผนนั้นอาจเป็นแผนที่บันทึกไว้ จัดเตรียมไว้พร้อมสรรพ เป็นแบบฟอร์ม หรือวัสดุ เอกสาร อุปกรณ์ต่าง ๆ ส่วนการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน เป็นประจำนั้น มีครูวิชาการเพียงบางส่วนเท่านั้นที่ปฏิบัติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสื่อการสอนในโรงเรียนมีน้อย ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2526) ได้อ้างถึงผลการวิจัยของ นิคิษฐ์ ตัดทวนิช เรื่องปัญหาการใช้หลักสูตรใหม่ในจังหวัดสุรินทร์ บุรีรัมย์ และศรีสะเกษ พบว่า ปัญหาการขาดแคลนอุปกรณ์การสอนเป็นปัญหาสำคัญที่สุดปัญหาหนึ่ง และลำดับความช่วยเหลือที่ครูต้องการมากที่สุด ได้แก่ ความช่วยเหลือในด้านอุปกรณ์การสอนและหนังสือของเด็ก วิทยา บุญสม ได้สรุปในการวิจัยเรื่อง ความต้องการด้านวิชาการของโรงเรียน

ประถมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา พบว่าโรงเรียนต้องการสื่อการเรียนการสอนมากเป็นอันดับ 1 นอกจากนั้นจากการศึกษาของแจ่มจันทร์ ปรีชาวิเศษ พบว่า สื่อการเรียนที่โรงเรียนมีมากที่สุด ได้แก่บัตรคำ หนังสือแบบเรียน การเล่นเกม และการร้องเพลงประกอบบทเรียน วัสดุสิ้นเปลือง ส่วนใหญ่ ครูใช้เงินส่วนตัวซื้อ แล้วนำมาผลิตเป็นสื่อการเรียนการสอน และปัญหาที่พบมากคือ ครูไม่มีเวลาผลิตสื่อ เพราะมีชั่วโมงสอนมาก ขาดงบประมาณ ไม่มีเครื่องอำนวยความสะดวก

2. การพัฒนาการสอนในกลุ่มประสบการณ์ที่รับผิดชอบ เพื่อให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครูภายในกลุ่มโรงเรียน ครูวิชาการกลุ่มส่วนใหญ่ปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าร่วมการประชุมอบรม และสัมมนาเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอน วางแผน เตรียมการ ดำเนินการและวิเคราะห์การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น เพื่อแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรและการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของชนินธุรา เห็นดี (2529) ว่า กลุ่มส่งเสริมปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนได้แก่การจัดประชุมสัมมนา การประชุมปฏิบัติการ การอบรม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่ากลุ่มมีการปฏิบัติมาก ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการคือข้อ กลุ่มจัดให้มีการประชุมสัมมนา ประชุมปฏิบัติการ อบรม เพื่อพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนในกลุ่ม และอีกข้อที่เห็นพ้องกันทั้งสามกลุ่มว่ามีการปฏิบัติในระดับมากคือข้อโรงเรียนในกลุ่มสนใจและส่งบุคลากรเข้าร่วมประชุมสัมมนา ประชุมปฏิบัติการ อบรม ตามที่กลุ่มโรงเรียนจัด และภิญโญ สาธร (2526) ได้กล่าวในเรื่องการปรับปรุงงานวิชาการว่า ผู้บริหารโรงเรียนควรส่งครูไปร่วมอบรมครูที่ครูสภา วิทยาลัย มหาวิทยาลัย หรือหน่วยงานอื่น เมื่อเขาจัดขึ้นเป็นครั้งคราวเสียบ้าง เป็นการเปิดโอกาสให้ครูได้เปิดหูเปิดตาเห็นโลกกว้าง แทนที่จะเห็นแต่โรงเรียนของตนเองเพียงอย่างเดียว สำหรับการศึกษาต่อเพื่อเพิ่มพูนความรู้นั้น มีครูวิชาการกลุ่มเพียงส่วนน้อยที่ปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของวไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ (2530) ว่า ครูของเราเมื่อได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรมาแล้วก็ได้ทำการสอนในโรงเรียนไปเรื่อย ๆ ส่วนใหญ่มิได้ไปศึกษาต่อหรือมีการฝึกอบรมครูประจำการ จึงทำให้ครูของเราหยุดนิ่ง มิได้ทำการพัฒนาให้ทันต่อโลกที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปทุกขณะ แต่ในทัศนะของผู้วิจัยเห็นว่า ครูวิชาการกลุ่มส่วนใหญ่มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งเป็นวุฒิที่น่าจะเพียงพอต่อการประกอบวิชาชีพและเป็นที่ยอมรับของครูภายในกลุ่มโรงเรียน แต่ครูวิชาการกลุ่มควรมีการพัฒนาตนเองโดยหมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากตำรา เอกสาร และบทความในวารสารต่าง ๆ หรือเข้าร่วมการประชุม อบรม และสัมมนาทางวิชาการ

เมื่อพิจารณาถึงปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติการสอนและพัฒนาการสอนในกลุ่มประสบการณ์ที่รับผิดชอบเพื่อให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครูภายในกลุ่มโรงเรียน พบว่า ครูวิชาการกลุ่มส่วนใหญ่พบปัญหาและอุปสรรคคือ ครูวิชาการกลุ่มต้องสอนประจำชั้นทำให้ไม่มีโอกาสพัฒนาการสอนในกลุ่มประสบการณ์ที่รับผิดชอบได้เท่าที่ควร และต้องปฏิบัติหน้าที่ทั้งในโรงเรียนและกลุ่มโรงเรียน จึงไม่สามารถพัฒนาการสอนได้เท่าที่ควร จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่าครูวิชาการกลุ่มส่วนใหญ่ สอนประจำชั้นสัปดาห์ละ 60-90 คาบ (20-30 ชั่วโมง) ซึ่งสอดคล้องกับสรุปรายงานจากแบบสอบถามเรื่องครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนของ บุญชู สนั่นเสียง จันทง พรายแยมแบ และ อารมณ์ มนตรีศาสตร์ (2525) ที่ระบุว่า ครูวิชาการกลุ่มต้องสอนประจำชั้น ทำให้ไม่มีโอกาสทำงานกลุ่มมากนัก และจากผลการวิจัยของจรรยา จิยโชค (2527) ที่ได้สรุปถึงปัญหาสำคัญที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนว่า ปัญหาเกี่ยวกับการที่ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนไม่มีเวลาที่จะปฏิบัติงานวิชาการภายในกลุ่มโรงเรียน เนื่องจากต้องปฏิบัติหน้าที่เป็นครูสอนประจำชั้นอยู่แล้ว

3. การร่วมวางแผนการเรียนการสอนของกลุ่มโรงเรียน ครูวิชาการกลุ่มส่วนใหญ่ปฏิบัติโดยมีส่วนร่วมในการประชุมกับคณะกรรมการกลุ่มและหัวหน้าสำนักงาน สสำรวจสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการของโรงเรียนภายในกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสกล ความบุศย์ (2530) ว่า คณะกรรมการกลุ่มได้มีการประชุมปรึกษาหารือก่อนการวางแผน ซึ่งผู้มีส่วนร่วมในการประชุมมากที่สุดคือ ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน ส่วนการจัดทำแฟ้มข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนมีครูวิชาการกลุ่มเพียงส่วนน้อยที่ปฏิบัติ ในทัศนะของผู้วิจัยเห็นว่า แฟ้มข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนภายในกลุ่มมีความสำคัญมาก เพราะจะทำให้ทราบสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของโรงเรียน ซึ่งทำให้การวางแผนการเรียนการสอนของกลุ่มโรงเรียนสามารถแก้ปัญหาของโรงเรียนภายในกลุ่มได้อย่างแท้จริง ดังนั้น ครูวิชาการกลุ่มและคณะกรรมการกลุ่มจึงควรร่วมมือกันจัดทำแฟ้มข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนภายในกลุ่ม

เมื่อพิจารณาถึงปัญหาและอุปสรรคในการร่วมวางแผนการเรียนการสอนของกลุ่มโรงเรียนพบว่า ครูวิชาการกลุ่มส่วนใหญ่พบปัญหาและอุปสรรค คือ มีภารกิจที่ต้องรับผิดชอบในโรงเรียน และคณะทำงานยังไม่มีความร่วมมือกันอย่างจริงจังในการจัดทำแผนการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของกลุ่มโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคอื่นๆ (ตามตารางที่ 22) ระบุว่า มีภารกิจที่ต้องรับผิดชอบในโรงเรียนและกลุ่มโรงเรียนมาก จึงทำให้ปฏิบัติงานครูวิชาการกลุ่มได้น้อย และงาน

วิชาการของกลุ่มโรงเรียน ขาดการสนับสนุนและเอาใจใส่จากผู้บริหารโรงเรียนและคณะกรรมการกลุ่ม และสอดคล้องกับผลการวิจัยของชินสุา เห็นดี (2529) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่าผู้ปฏิบัติหน้าที่และงานในความรับผิดชอบโดยตรงอย่างมาก และการบริหารงานวิชาการของกลุ่มยังเป็นแบบที่ต่างคนต่างทำ ในแต่ละโรงเรียนของตนโดยเฉพาะ ไม่ได้เน้นนโยบายเรื่องการรวมกลุ่มเพื่อพัฒนามาตรฐานให้ใกล้เคียงกัน

4. การให้คำปรึกษาแก่คณะกรรมการกลุ่มในการพิจารณาแนวทางพัฒนาทางวิชาการ ครูวิชาการกลุ่มส่วนใหญ่ปฏิบัติเกี่ยวกับการให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีปัญหาภายในกลุ่มโรงเรียน เพื่อนำไปจัดทำโครงการแก้ปัญหา รวบรวมข้อมูลทางวิชาการเกี่ยวกับการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล ตลอดจนการสอนซ่อมเสริมเพื่อสรุป แล้วนำเสนอคณะกรรมการกลุ่มประกอบการให้คำปรึกษาเพื่อพัฒนางานวิชาการ และให้ข้อเสนอแนะแก่คณะกรรมการกลุ่มเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนางานวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของชินสุา เห็นดี (2529) ว่า การจัดทำแผนและโครงการของกลุ่ม ควรพิจารณาให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง ความต้องการและงบประมาณ ส่วนการเสนอแนะ ความรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาให้คณะกรรมการกลุ่มได้ทราบ เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการศึกษานั้น มีครูวิชาการกลุ่มเพียงส่วนน้อยที่ปฏิบัติ ซึ่งอาจมีสาเหตุสืบเนื่องมาจากการที่ครูวิชาการกลุ่มมีโอกาสร่วมประชุมกับคณะกรรมการกลุ่มน้อยกว่าที่ควร (ดูรายละเอียดในตารางที่ 17) จึงทำให้ไม่มีโอกาสเสนอแนะความรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาแก่คณะกรรมการกลุ่มได้เท่าที่ควรและอาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการกลุ่ม และครูภายในกลุ่มยังไม่ยอมรับ เชื่อถือ และเห็นความสำคัญของครูวิชาการกลุ่ม (ตารางที่ 22) จึงทำให้ครูวิชาการกลุ่มปฏิบัติงานในเรื่องนี้ไม่เท่าที่ควร

เมื่อพิจารณาถึงปัญหาและอุปสรรคในการให้คำปรึกษาแก่คณะกรรมการกลุ่มในการพิจารณาแนวทางพัฒนาทางวิชาการ พบว่า ครูวิชาการกลุ่มพบปัญหาและอุปสรรค คือ ครูวิชาการกลุ่มมีโอกาสร่วมประชุมกับคณะกรรมการกลุ่มน้อยกว่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชินสุา เห็นดี (2529) ว่า กลุ่มมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย คือ คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนได้เชิญบุคลากรอื่น ผู้ทรงคุณวุฒิที่ไม่ใช่คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนเข้าร่วมประชุมในโอกาสที่เหมาะสม

5. การปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้นำในการให้บริการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน และห้องสมุดกลุ่มโรงเรียน ครูวิชาการกลุ่มส่วนใหญ่ปฏิบัติเกี่ยวกับการให้บริการของศูนย์วิชาการ

และห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนให้เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน ชักชวนและสนับสนุนให้ครูภายในกลุ่มโรงเรียนมาใช้บริการของศูนย์วิชาการและห้องสมุดกลุ่มโรงเรียน และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในกลุ่มประสบการณ์ที่รับผิดชอบโดยใช้สื่อหรือเครื่องมือจากศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน เพื่อให้เป็นตัวอย่างแก่ครูภายในโรงเรียน ซึ่งผลการวิจัยของชลิตา ศรีทอง (2531) พบว่าหน้าที่เป็นผู้นำในการใช้บริการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนและห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนนั้น ครูเห็นว่า ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนปฏิบัติหน้าที่นี้ได้ปานกลาง จึงนับได้ว่าครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 5 ได้ปฏิบัติงานตามความคาดหวังของคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้พอสมควร แต่ในเรื่องการให้คำปรึกษาแนะนำการใช้ศูนย์วิชาการและห้องสมุดกลุ่มโรงเรียน แก่ครูภายในกลุ่มโรงเรียนและการให้คำแนะนำในการปรับปรุงการดำเนินงานของศูนย์วิชาการและห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนเพื่อให้บริการแก่ครูภายในกลุ่มโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น มีครูวิชาการกลุ่มเพียงส่วนน้อยที่ปฏิบัติ ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากการที่ครูวิชาการกลุ่มมีภารกิจที่ต้องปฏิบัติมาก ทั้งในโรงเรียนและกลุ่มโรงเรียน จึงไม่มีโอกาสให้คำปรึกษาแนะนำแก่ครูภายในกลุ่มโรงเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของศูนย์วิชาการและห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนเท่าที่ควร

เพื่อพิจารณาถึงปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้นำในการใช้บริการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนและห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนให้เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้เป็นตัวอย่างแก่ครูภายในโรงเรียน พบว่า ครูวิชาการกลุ่มส่วนใหญ่พบปัญหาและอุปสรรค คือ ครูไม่สนใจที่จะใช้บริการของศูนย์วิชาการและห้องสมุดกลุ่มโรงเรียน เพราะเกรงว่าวัสดุอุปกรณ์จะชำรุดเสียหายและไม่สะดวกในการขอใช้บริการ ไม่มียานพาหนะที่จะขนย้ายวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ และการคมนาคมไม่สะดวก อาจทำให้วัสดุอุปกรณ์ของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนชำรุดเสียหายได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของชนิษฐา เห็นดี (2529) ว่า ปัญหาในเรื่องการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในด้านทรัพยากรทางการศึกษาและวิชาการในกลุ่มโรงเรียนหรือหน่วยงานอื่น ๆ มีปัญหาโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ทรัพยากรของแต่ละหน่วยงานมีจำกัดเพียงเพื่อใช้เฉพาะหน่วยงานเท่านั้น ปัญหาเรื่องการคมนาคม ภูมิประเทศ และระยะทาง ค่าใช้จ่ายในการติดต่อขนส่ง ขาดการประสานงานระหว่างหน่วยงาน กรม กระทรวง เรื่องการชำรุดเสียหาย ค่าซ่อมแซม และไม่มีกรวางแผนหรือทำข้อตกลงร่วมกัน

6. การปฏิบัติหน้าที่เป็นวิทยากรด้านวิชาการของกลุ่มโรงเรียน ครูวิชาการกลุ่มส่วนใหญ่ปฏิบัติเกี่ยวกับการติดตามความเคลื่อนไหวทางวิชาการ เช่น แนวคิด นวัตกรรม

และเทคโนโลยีทางการศึกษา และศึกษาหลักสูตร แผนการสอน คู่มือการสอน เครื่องมือวัด ผลการเรียนรู้และเอกสารอื่น ๆ ที่เป็นสื่อเสริม ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการจะเป็นวิทยากรทางด้านวิชาการที่ดีได้ ครูวิชาการกลุ่มจะต้องเป็นผู้ที่มีความตื่นตัวทางวิชาการ ด้วยการติดตามความเคลื่อนไหวทางวิชาการ สุมิตร คุณานุกร (2523) ได้เสนอแนะให้ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมงานวิชาการด้วยการจัดเที่ยงวันเสวนา ว่า ครูใหญ่ควรจัดให้ครูมีโอกาสนำเอาวิชาความรู้ หรือแนวคิดใหม่ ๆ ที่ได้รับจากการไปอบรม หรือศึกษาด้วยตนเอง มาแสดงเผยแพร่ให้คณะครูในโรงเรียนได้รู้ด้วย... กิจกรรมนี้จะช่วยกระตุ้นให้ครูผู้พูดไปแสวงหาความรู้ ช่วยให้ผู้ฟังเกิดความรู้โดยไม่ต้องเสียเวลาพิเศษมากมายอะไร และเป็นการส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการในหมู่ครูด้วย ซึ่งแน่นอนย่อมมีผลดีสะท้อนไปถึงเด็กนักเรียน นอกจากนี้แล้วครูวิชาการกลุ่มจะต้องรอบรู้ถึงสิ่งที่เป็นพื้นฐานในการปฏิบัติงาน ด้วยการศึกษาค้นคว้าหลักสูตร แผนการสอน คู่มือการสอน เครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ และเอกสารอื่น ๆ ที่เป็นสื่อเสริม สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2530:จ) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูต่อการพัฒนาการเรียนการสอนว่าควรศึกษาหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนให้เป็นที่เข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ แนวคิด วิธีสอน และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่จะต้องนำไปใช้ในห้องเรียน แต่ในเรื่องการบรรยายหรือสาธิตให้ความรู้แก่ครูภายในกลุ่มโรงเรียน ตามหัวข้อที่ได้รับเชิญ ซึ่งพบว่ามีครูวิชาการกลุ่มเพียงส่วนน้อยที่ปฏิบัติ จากข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามในตารางที่ 19 ได้ระบุว่า กลุ่มโรงเรียนไม่เคยจัดให้มีการอบรมหรือสัมมนาทางวิชาการ ครูวิชาการกลุ่มจึงไม่มีโอกาสที่จะบรรยายหรือสาธิต และจากประสบการณ์ในการปฏิบัติงานครูวิชาการกลุ่มของผู้วิจัยพบว่าคณะกรรมการกลุ่มหรือผู้ดำเนินการอบรม ประชุม และสัมมนา มักจะเชิญวิทยากรจากภายนอก เพื่อเป็นการดึงดูดความสนใจของครูภายในกลุ่ม ครูวิชาการกลุ่มจึงไม่มีใครมีโอกาสได้บรรยายหรือสาธิต

เมื่อพิจารณาถึงปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่เป็นวิทยากรด้านวิชาการของกลุ่มโรงเรียนพบว่าครูวิชาการกลุ่มพบปัญหาและอุปสรรค คือ เสียเวลาสอนทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของชั้นที่รับผิดชอบต่ำลง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย ชลิตา ศรีทอง (2531) ว่า ปัญหาด้านเวลาในการปฏิบัติหน้าที่นั้น ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนเห็นว่า เวลาในการปฏิบัติเป็นปัญหามากสำหรับกลุ่มโรงเรียน และจากตารางที่ 15 ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอปัญหาและอุปสรรคเพิ่มเติมว่า ครูวิชาการกลุ่มมีเวลาว่างน้อย เพราะต้องสอนในชั้นที่รับผิดชอบ เวลาออกปฏิบัติงานของกลุ่มก็ไม่มีครูสอนแทน นอกจากนั้นครูวิชาการกลุ่มยังพบปัญหาและ

อุปสรรคคือขาดงบประมาณในการจัดทำเอกสาร ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของชินชญา เห็นดี (2529) ว่า ข้อจำกัดในเรื่องงบประมาณทำให้ความร่วมมือในการทำงานของบุคลากรในกลุ่มลดลง ควรให้งบประมาณสนับสนุน

7. การปฏิบัติหน้าที่เป็นคณะทำงานในการประเมินผลทางวิชาการของกลุ่มโรงเรียน ครูวิชาการกลุ่มส่วนใหญ่ปฏิบัติงานประเมินผลด้านวิชาการตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการกลุ่ม และให้ความร่วมมือแก่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอในเรื่องการประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของชินชญา เห็นดี (2529) พบว่าการพิจารณากำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียนการสอนและการกำหนดอัตราส่วนคะแนนระหว่างภาคเรียนและปลายภาคเรียน ตามระเบียบว่าด้วยการประเมินผลการเรียนปรากฏว่าโดยส่วนรวม ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่ากลุ่มมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อ รายกลุ่มและรายด้านจะเห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นสอดคล้องตรงกันว่าเป็นด้านที่กลุ่มมีการปฏิบัติในระดับมาก แต่ในเรื่องการขอความร่วมมือจากสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างคลังข้อสอบ จัดทำข้อสอบ และเครื่องมือประเมินผล พบว่า มีครูวิชาการกลุ่มเพียงส่วนน้อยที่ปฏิบัติ ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าการสร้างคลังข้อสอบนั้นจะต้องมีงบประมาณสนับสนุน และต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้อง จึงจะสามารถทำได้ แต่เป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่างบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่มโรงเรียนมีจำกัด จึงทำให้ครูวิชาการมีโอกาสได้ปฏิบัติงานในเรื่องนี้น้อยกว่าที่ควร

เมื่อพิจารณาถึงปัญหาและอุปสรรคในการเป็นคณะทำงานประเมินผลทางวิชาการของกลุ่มโรงเรียน พบว่าครูวิชาการกลุ่มพบปัญหาและอุปสรรค คือ ขาดเครื่องมือที่มีคุณภาพในการประเมินผลทางวิชาการและขาดงบประมาณดำเนินงานในด้านการประเมินผลทางวิชาการ ถ้าพิจารณาให้ถี่ถ้วนแล้วจะเห็นว่าปัญหาในเรื่องขาดงบประมาณดำเนินงานในด้านการประเมินผลทางวิชาการ ส่งผลกระทบต่อปัญหาการขาดเครื่องมือที่มีคุณภาพในการประเมินผลทางวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของชินชญา เห็นดี (2529) คือ การดำเนินงานของกลุ่มโรงเรียนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณ มีปัญหาตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ งบประมาณมีจำกัด กลุ่มโรงเรียนไม่สามารถดำเนินงานในบางโครงการอย่างมีประสิทธิภาพได้

8. การปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการกลุ่มมอบหมาย ครูวิชาการกลุ่มส่วนใหญ่ปฏิบัติเกี่ยวกับการร่วมจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ช่วยเหลืองานทางด้านวิชาการที่ได้รับมอบหมายจากมติของคณะกรรมการกลุ่ม และร่วมกับประธานกลุ่มและคณะกรรมการกลุ่ม

ออกนิเทศโรงเรียนภายในกลุ่ม เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นว่าการปฏิบัติงานของครูวิชาการกลุ่มดังกล่าว เป็นการปฏิบัติที่เสริมให้การปฏิบัติตามภารกิจหลักมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งครูวิชาการกลุ่มต้องทำหน้าที่เป็นทั้งผู้นำทางวิชาการ ผู้ช่วยเหลือสนับสนุนและผู้นิเทศ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของวไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ (2530) ว่า ผู้นิเทศมีบทบาทเป็นผู้นำทางวิชาการที่คอยให้การสนับสนุนช่วยเหลือ กระตุ้นส่งเสริม และมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเรียนการสอน มีบทบาทในฐานะที่ปรึกษา เป็นผู้วัดและประเมินผลการศึกษา

เมื่อพิจารณาถึงปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการกลุ่มมอบหมาย พบว่าครูวิชาการกลุ่มพบปัญหาและอุปสรรคมากที่สุด คือ มีเวลาไม่เพียงพอในการที่จะปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งสอดคล้องกับผลของชลิตา ศรีทอง (2529) และ จรรณู จิยโชค (2527) ว่า การปฏิบัติงานจริงของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาขาดประสิทธิภาพ ทั้งนี้เนื่องจากอุปสรรคสำคัญคือ การขาดเวลาที่จะปฏิบัติงาน นอกจากนั้นครูวิชาการกลุ่มยังพบปัญหาและอุปสรรคเรื่องขาดงบประมาณ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสมชาย ปิ่นสุข (2526) พบว่าอุปสรรคที่อยู่ในระดับมาก คือ ขาดงบประมาณในการดำเนินการทางวิชาการของกลุ่ม และสุวิทย์ มุลคำ (2528) พบว่าปัญหาในการปฏิบัติงานของกลุ่มโรงเรียนที่มีความถี่สูงสุด คือบุคลากรภายในกลุ่มให้ความร่วมมือน้อย และรองลงมาคืองบประมาณในการดำเนินงานไม่เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1.1 ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติของครูวิชาการกลุ่มโดยตรง
ซึ่งมีหลายระดับ ดังนี้

1.1.1 โรงเรียนเป็นหน่วยงานที่ครูวิชาการกลุ่มปฏิบัติงานประจำ เพราะครูวิชาการกลุ่มก็คือครูผู้สอนในโรงเรียนต่าง ๆ นั้นเอง จากผลการวิจัยพบว่า ครูวิชาการกลุ่มต้องสอนประจำชั้น มีภารกิจที่ต้องรับผิดชอบทั้งในโรงเรียนและกลุ่มโรงเรียน จึงทำให้การปฏิบัติงานของครูวิชาการกลุ่มขาดประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนและบุคลากรในโรงเรียน ควรเห็นความสำคัญในการปฏิบัติภารกิจของครูวิชาการกลุ่ม โดยจัดให้ครูวิชาการกลุ่มได้สอนในกลุ่มประสบการณ์ที่รับผิดชอบเท่านั้น และมีชั่วโมงสอนไม่มากนัก ประมาณสัปดาห์

ละไม่เกิน 15 ชั่วโมง เพื่อครูวิชาการจะได้มีเวลาศึกษาหาความรู้ เพื่อพัฒนาการสอนและปฏิบัติงานของครูวิชาการกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.1.2 กลุ่มโรงเรียน เป็นหน่วยงานที่ครูวิชาการกลุ่มได้ปฏิบัติงานร่วมกับบุคลากรกลุ่มโรงเรียนหลายฝ่าย จากผลการวิจัยพบว่า ครูวิชาการกลุ่มพบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานทุกด้าน ดังนั้นประธานกลุ่มและคณะกรรมการกลุ่มจึงควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูวิชาการกลุ่มได้ปฏิบัติงานได้สะดวกยิ่งขึ้น โดยการประชุมชี้แจงให้ผู้บริหารโรงเรียนและครูภายในกลุ่ม เห็นความสำคัญในการปฏิบัติงานของครูวิชาการกลุ่ม เพื่อจัดให้ครูวิชาการกลุ่มมีชั่วโมงสอนไม่มากเกินไป และควรเปิดโอกาสให้ครูวิชาการกลุ่มได้ร่วมประชุมกับคณะกรรมการกลุ่มมากยิ่งขึ้น

1.1.3 สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ควรส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกกลุ่มโรงเรียนดำเนินการส่งเสริมการปฏิบัติงานของครูวิชาการกลุ่ม ให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน โดยการจัดให้มีการประชุมประธานกลุ่ม คณะกรรมการกลุ่ม และครูวิชาการกลุ่มร่วมกัน เพื่อกำหนดแนวทางเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครูวิชาการกลุ่ม เช่น การกำหนดเวลาสอนของครูวิชาการกลุ่มว่าควรสอนสัปดาห์ละกี่ชั่วโมง ซึ่งไม่มากเกินไปเพื่อให้ครูวิชาการกลุ่มได้มีเวลาปฏิบัติภารกิจมากยิ่งขึ้น

1.1.4 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ควรส่งเสริมการปฏิบัติงานของครูวิชาการกลุ่ม ด้วยการกำหนดแผนงานหรือโครงการเพื่อกระตุ้นให้สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ และกลุ่มโรงเรียน ส่งเสริมการปฏิบัติงานของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน เช่น อาจจัดให้มีการประกวดครูวิชาการกลุ่มดีเด่น ในระดับกลุ่มโรงเรียน สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอและสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

1.2 ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่กำหนดนโยบาย หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของครูวิชาการกลุ่มในระดับนโยบาย คือ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ควรจะกำหนดนโยบายเพื่อส่งเสริมการปฏิบัติงานของครูวิชาการกลุ่ม เช่น กำหนดว่าครูวิชาการกลุ่มควรสอนในกลุ่มประสบการณ์ที่รับผิดชอบเท่านั้น ไม่ต้องสอนประจำชั้น และมีชั่วโมงสอนไม่มากนัก เพื่อครูวิชาการกลุ่มจะได้มีเวลาปฏิบัติงานตามที่กำหนดไว้ในระเบียบคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2529 มากยิ่งขึ้น และควรจัดสรรงบประมาณให้แก่กลุ่มโรงเรียนให้มากขึ้น เพื่อให้ประธานกลุ่มมีงบประมาณสนับสนุนงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียน และการปฏิบัติงานของครูวิชาการกลุ่มให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยถึงความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีต่อการปฏิบัติงานของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน

2.2 ควรมีการศึกษาถึงความพึงพอใจการปฏิบัติงานของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน

2.3 ควรมีการวิจัยถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย